ዓበይቲ ሰባት ገንዘባዊ ዓመጽ ከየጋጥሞም ምሕጋዝ

ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰባት እንታይ ማለት እዩ?

ከምቲ ንፈልጦ ዕድሚኦም ካብ 50 ዓመት ንላዕሊ ዝኾኑ ሰባት ንገንዘባዊ ዓመጽን ምጥፋእን ምትላልን የጋጥሞም እዩ። እዚ ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰባት ይብሃል። ገንዘባዊ ዓመጽን ገንዘብን ወይ ንብረት ሓደ ሰብ ዘመድ ብዝኾነ ኻልእ ሰብ ብዘይሕጋዊ ወይኻዓ ኣግባብ ብዘይብሉ መገዲ ኣብ ጥቕሚ ክውዕል እንከሎ እዩ። እዚ ዓይነት ገንዘባዊ ዓመጽ እዚ ብዙሕ ዝዓይነታት ክኸውን ይኽእልን ንዝኾነ ሰብ ኬጋጥሞ ይኽእልን እዩ፤ መብዛሕትኡ ግዘ ካብ ኣትሓስቦ ዕድመ ንላዕሊ ኣቐዲሙ ይጅምር እዩ።

ኣብ ዓበይቲ ሰባት ልሙድ ዝኾነ ገንዘባዊ ዓመጽ

ኣብ ዓበይቲ ሰባት ዘጋጥም ገንዘባዊ ዓመጽ ብዙሕ ዝዓይነቱ ክኸውን ይኽእል እዩ፤ እዚ'ውን ተደጋጋሚ ዘጋጥም ወይኻዓ ሓደ ግዘ ጥራይ ዘጋጥም፤ ምፍርራህ፤ ወይኻዓ ስጉምቲ ዝጎደሎ'ውን ክኸውን ይኽእል። ኣብዚ ልሙድ ዝኾነ ዓይነታት ገንዘባዊ ዓመጽ እዚ ዝስዕብ እዩ:

ስልጣን ውክልና ተጠቒምካ ምዕማጽ

እዚ ክፍጠር ዝኽእል ሓደ ስልጣን ዘለዎ ሰብ (ናትኻ ወኪል) ንናትኻ ገንዘብ ወይኻዓ ንብረት ንባዕሉ ክወስዶ እንከሎ እዩ።

ምድፋእ፤ ምፍርራሕን ምጉብዕባዕ

እዚ ሓደ ሰብ ብግዴታ ኣብ ናትኻ ውዕል ንብረት ክም እትፍርም ክገብረካ ምስ ዝፍትን ወይኻዓ ኣብ ናትኻ ውርሻ ንክኣቱ ግዲ ክብለካ ከሎ እዩ።

ምጥፋእን ምትላልን

እዞም ዝፍጠሩ ሓደ ሰብ ኮነ ኢሉ ምእንታን ገንዘብካ ንምስራቕ ክጥዕሞ ከእትኣምኖ ኽገብረካ ክፍትን ከሎ እዩ።

ንናይ ስድራቤት ስምምዕነት ብዓመጽ ምጥቃሙ

እዚ ብዛዕባ ገንዘብ ወይኻዓ ንብረት ምስ ስድራኻ ዝገበርካዮ ዝኾነ ዘይወግዓዊ ስምምዕ ክጥሓስ ወይኻዓ ብዘይግቡእ ኣብ ጥቕሚ ክውዕል እንከሎ እዩ።

ገንዘብ ብዘይኣግባብ ምጥቃም

እዚ ሓደ ንገንዘብካ ክጥቀመሉ ዝፍቐድካሉ ሰብ ካብቲ እተሰማማዕኩምሉ መገዲ ወጻኢ ንገንዘብኻ ክጥቀመሉ ከሎ ፍልይ ዝበለ እዩ።

ብስምዒታዊት መገዲ ምፍርራህ

እዚ ሓደ ሰብ ገንዘባዊ ጥቕሚ ንምርካብ ኢሉ ከፈራርሓካ ከሎ እዩ – ንኣብነት፡ ልቓሕ እንተዘይተዋሂቡ ንደቒ ደቅኻ ከይትርእዮም ክኽልክለካ እንከሎ እዩ።

ንውርሻ ትዕግስቲ ምስኣን

እዚ መብዛሕትኡ ግዘ እኹላት ኣባላት ስድራ ቤትካ ንናትኻ ገንዘብን ንብረትን ክወርሱ መሰል ከምዘለዎም ዝስምዖም እሞ ካባካ ክወስድዎም ኽይዕሩ ኸለዉ እዩ።

እዩ።ተዋሓስቲን ከጋገዩ እንከለዉ

ሓደሓደ ግዘ ዋላ እኳዕ ብሕማቕ ድራኽ ኣይኹን ተዋሕስቲ ልቓሕ ጌጋ ምስ ዝገብሩ ገዛኻ ወይኻዓ ካልእ ንብረትካ ክትስእን ትኽእል ኢኻ።

ብመሰረት እተኣትወልካ ቃል ክንክን ዘይምርካብ

እዚ ኣባል ስድራ ቤትካ ንኣኻ ክኸናኸነካ ንዝገበሮ ስምምዕ ክፍርስ እንከሎ እዩ።

Commonwealth Bank of Australia ABN 48 123 123 124 AFSL and Australian credit licence 234945.
Tigrigna

ተሌፎንመን እዩ ኣብ ሓደጋ ዘሎ?

ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰባት ንዝኾነ ሰብ ከጋጥሞ ዝኽእል እኳ እንተኾነ፤ ንዝያዳ ሓደጋ እተቓልዑ እተወሰኑ ጉጅለታት ኣለዉ። ነዚ ዝስዕብ የጠቓልሉ:

- ንበይኖም ወይኻዓ ተገሊሎም ዝነብሩ ሰባት
- ናይ ኣካል ወይኻዓ ኣእምሮ ጉድለት ዘለዎም ሰባት
- ሰባት ብሰንኪ ዝተወሰነ ቋንቋ ወይኻዓ ባህላዊ ዘይምፍላጥ ብዛዕባ ገንዘብ ውሱን መረዳእታ ንዘለዎም ሰባት
- ካብ LGQBTIQ/ተመሳሳሊ ጾታ ርክበ ስጋ ዝግበረሉ ማሕበረሰባት ንዝመጹ ሰባት
- ኣብ ናይ ካልኦት ሰባት ክንክን ጽግዕተኛ ዝኾኑ ሰባት
- ኣብ ዝሓለፈ ግዘ ብኻልእ ዓይነት ዓመጽ ተቓሊያም ዝነበሩ ሰባት።

ዝመልኦገንዘባዊ ዓመጽ ምልላዩ

ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰባት ልሙድን ተስፋሕፍሓን እኳ እንተኾኣነ፤ ንምፍላጡን ንምልላዩን ኣጸጋሚ ክኸውን ይኽእል እዩ፤ ምኽንያቱ ኩሉ ግዘ ሕቡእ ወይኻዓ ኣቕሊልካ ዝርኣ ስለዝኾነ እዩ።

በዞም ምኽንያታት፤ ሰባት ብዛዕባ ገንዘባዊ ዓመጽ ምዝራብ ከሕፍሮምን ሕማቕ ስም ዒት ከዕብልሎምን ልሙድ እዩ። ገንዘባዊ ዓመጽ ዘጋጠሞም ሰባት ነዚ ጸገም ፈሊኻ ንምፍላጡን ንምቁጽጻሩን/ ወይኻዓ ንባዕሎምን ንኻልኦት ኣሚኖም ክቕበልዎ ብዙሕ ግዘ ጸገም ይፈጥረሎም እዩ።

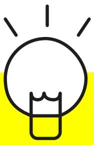

ኣብ ግምት ኣከኣትው ዘለዎም ምልክት መጠንቐቕታ:

1. ንስኻ ዘይትፈልጦ ገንዘብ ክወጽእ ከሎ
2. ናይ ቋንቋ ጸገም ስለዘሎካ ንኽትረዳዳእ ይኸብደካ
3. ንናይ ባንኪ ጽሑፋዊ ጸብጻብካ ምስ ዝጠፍኣካ ወይ ዘደናግር ዝኸውን
4. ሓደ ሰብ ዘፍርሓካ ወይ ክቁጻጸረካ ዝፍትን ምስ ዝኸውን እሞ እቲ ሰብ ንዝበሎ ኽትገብሮ ዘሎካ ኲይኑ ይስምዓካ
5. ኣብ ገንዘብካ ስልጣን ዘይብሉ ሰብ፤ ካብ ባንኪ ገንዘብ ክተውጽእ ክትከይድ ከለካ ምሳኻ ይኸይድ
6. ካልእ ሰብ ንኣኻ ወኪሉ ንናይ ባንኪ ቅጥዒታትካ ዝመልእ።

ኣሎ።ንገንዘባዊ ንበይቲ ሰባት እንተዳለወ መስመር ተሌፎን

ዘተሓሳስበካ ዝኾነ ጉዳይ እንተሃልዩ በጃኻ ብቑጽሪ 1800 ELDERHelp (1800 353 374) ይውል።

እዚ ስልኪ ቑጽሪ ብዘይኽፍሊት ብናጻ ዝድወለሉን ብዛዕባ ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰባት ሓበሬታን ምኽሪን ዝውሃበሉ እዩ። ኣብ ከባቢኻ ናብ ዘሎ ናይ ስልኪ መስመር ኣገልግሎት ብቐጥታ የራኽበካ እዩ። እቲ ስልኪ መስመር ዝተዳለወ ምስ ምምሕዳር ግዝኣታውን ከባብያውን መንግስታት ብምትሕብባር እዩ።

እዚ መስመር ተሌፎን ገንዘባዊ ዓመጽ ዓበይቲ ሰብ ንዝኸሰረ ሰብ ኣገልግሎት ዝህበሉ ሰዓታት እውን ካብ ቦታ ናብ ቦታ ክፈላለ ይኽእል።

ብዛዕባ ገንዘብካ ዝኾነ ዘተሓሳስብ ጉዳይ እንተሃልዩካ ንባንክኻ ኣፍልጥ። እንተ ደሊኻ ናይ ከባቢ ሓላፊ ንበይንኻ ከዘራርበኻ ይኽእል እዩ።

ምጥፋእን ብዝያዳ ክትፈልጥ እንተ ደሊኻ ኣብ ኮምባንክ/CommBank ዌብሳይት ኣቲኻ መምርሒ ድሕንነት ዝብል ርኣይ።

መተሓሳሰቢ: እዚ ሰነድ ብካልእ ቋንቋታት እውን ቐሪቡ ኣሎ።